

PERSSCHOUW

Een enquête.

Over het algemeen lijkt me de waarde van enquêtes uiterst disputabel. Maar het is niet noodig, het model artikel altijd te negeren. Daarom geef ik hier via het Herv. Zondagsbl. v. Friesl. volgend bericht uit „De Nederlander” door:

Het Engelse genootschap „The Christian Evidence Society” heeft, naar wij in „De Tijd” lezen, het initiatief genomen voor een enquête onder meer dan tweehonderd geleerden in Engeland en het buitenland, waarbij ook erkende vrienden, zelfs zij, die de meest revolutionaire geestelijke begrippen aanhangen, niet zijn voorbijgegaan. Aanleiding tot deze enquête was de meening, door Engelse vrienden steeds diervermeend, dat de vooruitgang der natuurwetenschappen aan alle geleerden de onhoudbaarheid van een Schepper en van de onsterfelijkheid der ziel zou hebben aangetoond.

Om dezelfde reden heeft de enquête en haar resultaat ook voor ons belang.

Statistiek van geloofsverzuiging.

Aan de Engelse geleerden werden de volgende vragen ter beantwoording voorgelegd; de antwoorden vermelden wij er bij:

	Ja Neen Twijfelachtig		
Geloof jij in het bestaan van een geestelijke, onstoffelijke wereld?	121	13	66
Zijt gij van meening, dat de mensch in zekeren zin verantwoordelijk is voor de goedheid van zijn handelingen	173	7	20
Zijt gij van meening, dat geloof in evolutie vereenigbaar is met geloof in een Schepper?	142	6	52
Zijt gij van meening, dat de wetenschap ontkennend staat tegenover de gedachte aan een persoonlijke God, zooals Jezus Christus ons die leert?	26	103	71
Geloof jij, dat de persoonlijkheid van mannen en vrouwen na het lichamelijk sterven blijft voortbestaan?	47	41	112
Zijt gij van meening, dat de hedendaagsche groote ontdekkingen der wetenschap gunstig het godsdienstig geloof beïnvloeden?	74	27	99

Overigens zal men zien, dat de vragen ten deele slap, ten deele onduidelijk gesteld zijn. De eerste is slap, de 2e ook; de 4e brengt de stin van „de” wetenschap ten toonele, en het is zeer de vraag, of de verschillende antwoordende heeren en dames van „de” wetenschap een overzicht hadden. En een model van onduidelijke vraagstelling levert vraag 3. Op die vraag kan een gereformeerde „ja” antwoorden; maar ik vermoed, dat van de 142, die er „ja” op geantwoord hebben, er misschien wel meer dan 141 geweest zijn, die met dat „ja” een opvatting hebben willen uitspreken, waartegen een gereformeerde zijn „neen” zou moeten doen hooren. Want „evolutie” en „de” evolutie (zooals ze in vele vormen doorgaans geleerd wordt), dat is heel wat anders; evolutie op de basis der schepping is wat anders dan een, die van het begrip schepping de grondgedachten loochent. Men ziet: die enquêtes geven niet veel; het lukt mij niet, ervan onder den indruk te komen.

Op wie er in den geest geschoten wordt, en nog wat.

In het „Geref. Kbl. v. N.-Br. & Limb.” vraagt Ds J. H. Jonker van Werkendam, of het wel bekend is,

dat er naast „onze jonge menschen, die weer gaan vragen naar de beginselen, die moeten beleden worden op maatschappelijk en staatkundig terrein”, andere, jonge menschen zijn — jongens van onze J.V., Catechisanten, en belijders, die vurige bewonderaars, ja aanhangers en verdedigers van het fascisme zijn?

Dat zij verantwoordigd vragen is dat verdraagbaar met het A.R. beginsel, dat in Amsterdam de communisten hebben laten schieten op poppen, die voorstellen den paus, pastoren en dominé's, terwijl er toch in Amsterdam een A.R. burgemeester staat aan het hoofd der politie?

Dat zij verantwoordigd vragen is het verdragelijk met het A.R. beginsel, dat week in week uit ons Nederlandsche volk vergiftigd wordt door de lectuur, die de communisten, en de dageraadsmannen e.a. onder ons volk verspreiden?

Dat de Radio afgestaan wordt zooals op Zaterdag 3 September voor de Godonteerende en alle geloovigen kwetsende propaganda van de dageraadsmannen en Moskouvieters?

Achteruitzetting van den bijbel.

In de „s-Gravenhaagsche Kb.” (herv.) schrijft Dr A. Troelstra:

Onlangs wees ik er op, dat een predikant in onze Kerk over een tekst uit de Apocriefe boeken gepreekt had. Ik dacht, dat dit geval op zich zelf zou blijven staan. Maar, als het bericht uit de bladen juist is, dan heeft nu een andere voorganger afscheid genomen van zijn gemeente met een predikatie over de woorden: Bid en Werk.

Al hoort dit alles misschien meer thuis in de rubriek Kerkelijk Leven, en al wil ik waarlijk niet 't werk uit de handen van broeder Schokking nemen, nu ik over 'teene iets gezegd heb, kan ik niet zwijgen over het andere. En mijn spreken is een ernstig protest.

Deze dingen zijn niet onschuldig, al zeg ik nog eens, dat het zeer wel mogelijk is, naar aanleiding van deze spreuk vrome, juiste, bijbelsche opmerkingen te maken. Maar op onze kansels ligt de Bijbel, en onze belijdenis en heel de historie onze Kerk wijzen nadrukkelijk op den Bijbel, die de grondslag, het uitgangspunt, de toetssteen is en moet blijven van de prediking. De taak van den leeraar is niet mooie, ware dingen te zeggen, maar Gods Woord te bedienen, de Heilige Schrift uit te leggen en toe te passen.

Er zijn in onze Kerk evenals in iedere kerk allerlei min of meer verkeerde dingen, misschien meer verkeerde dingen dan elders. Maar als de Schrift uit het midden wordt weggenomen, dan is er geen maatstaf meer, waaraan het verkeerde gemeten kan worden, dan wordt het beginsel ontleend aan menselijke gevoelens, inzichten en redeneeringen.

Natuurlijk zijn we het met de bezwaren, die Dr Troelstra tegen dergelijke „tekst”-keuze heeft, van harte eens. Alleen maar, — de gewraakte keuze lijkt ons een volkomen consequente toepassing van veler bijbelbeschouwing. Als ik „vrijzinnig” was, of ethisch, zou ik, voor zoover historische of reglementaire bepalingen niet in de weg stonden, precies zoo willen doen. Al was 't alleen maar uit eerbijheid, — om de gemeente niet te laten leven in een sprookjessfeer.

Overigens herhalen we, dat er ook heel wat door en door orthodoxe (in eigen overtuiging althans) volkvoorgangers zijn, die „preken” houden, waarboven inderdaad een tekst staat, zonder dat evenwel die tekst gepreekt wordt.

K. S.

BOEKBESPREKING

De Redactie ontving ter bespreking de Juli-, Augustus- en Septembernummers van verschillende tijdschriften en periodieken. Uiteraard is het niet mogelijk den inhoud van al die vele bladen volledig weer te geven. We vermelden daarom wat ingekomen is en noemen enkele artikelen of bijdragen. In de maandelijkse overzichten, die weer gegeven worden nu ons blad in volledig formaat verschijnt, zullen we zooveel mogelijk wel de volledigheid van opgave betrachten.

De Christelijke Illustratie „De Spiegel” (uitg. Gebr. Zomer & Keuning, Wageningen) bracht in haar wekelijksche afleveringen, behalve de gewone rubrieken en de belletristische bijdragen, artikelen van verschillende inhoud, o.a. over de Rotterdamse haven, de Harnhutterzending, Hooiloogst op Marken, Armenzorg en Schilderkunst, Japan op Toyohiko Kagawa, diersudies, alle rijk geïllustreerd.

Timothäus, uitg. La Rivière & Voorhoeve, Zwolle, heeft naast een meditatie en veelvuldige illustratie, naast belletristische bijdragen en korte mottostukjes o.m. artikelen over Wonderdoeners, Malaise, Kijks in het werk der Evangelisatie, J. Hudson Taylor, Garibaldi;

Ons Reisblad, Orgaan van de Ned. Chr. Reisvereniging, adres Den Haag, Weteringlaan 22a, bevat behalve veel verenigingsnieuws, overzichten, reisverslagen van leden, foto-illustraties, agenda, o.m. art. over: Leider wezen, Walcheren, Frankfurt, Schotland;

De Jonge Vrouw, Geïllustreerd Christelijk Tijdschrift (uitg. Bosch & Keuning, Baarn), heeft artikelen over Russische stedenbouw, Praatje over Kulansu, Levensblijheid, Moeder en Kind. Voorts een rijke en zeer interessante serie bijdragen over Kamerplanten, Handweven, Oude Fransche kanten, Keukengeheimen, Kleedingversiering, Bloemmodellen, Verhuizen, Stalen Meubelen, Nieuwe Binnenhuiskunst, Langers de Winkels. Behalve het verenigingsnieuws, de langere correspondentie, de Korte Schetsen verdienen nog vermelding de literaire bijdragen van Diet Kramer en de medische artikelen (over kinderverzorging) van den arts C. Steketee;

Het Geref. Mannenblad (Orgaan van den Bond van Geref. Mannenverenigingen in Nederland, adres Den Haag, Laan van Eik en Duinen 114) heeft o.m. het Openingswoord van den Bondsvoorzitter („Na Tien Jaren”), bij gelegenheid van den Bondsdag te Rotterdam en het daar geleverde referaat van Ds den Houting over: Wat is de juiste beschouwing en waardeering van ons eigen kerkelijk instituut. Voorts Schriftstudie en art. over Kerkelijke Tucht;

Het Geref. Zondingsblad (drukkerij „Vada”, Wageningen) brengt op de gewone wijze het nieuws van de verschillende zendingssterren, brieven, korte mededeelingen, verantwoordingen, enz.;

Het Homoeopathisch Maandblad (uitg. N.V. Ropers Drukkerij, Barentstraat 12, Den Haag) bevat o.m. een in memoriam Dr Munting, art. over Prof. Donders, de Homoeopathische Methode, Arts en Patiënt, Het encephalitis-rapport en een verslag van de Jaarvergadering der Vereniging te Apeldoorn;

Ons Blad, Evang. Maandblad voor Jongens en Meisjes (uitg. Johs Vlaanderen Oldenzeel, 1e Oosterparkstraat 212, Amsterdam) heeft, behalve de gewone rubrieken raadsels en correspondentie, art. over Abram in Kanaän, Lot in Sodom, Want hij zorgt voor u;

De Schoolkrant (uitg. Gebr. Zomer & Keuning, Wageningen) brengt op de gewone manier, geïllustreerd, Buitenlandsch- en Binnenlandsch Nieuws, Korte Berichten, Raadsels.

De Elimbode, Orgaan van de Ned. Vereen. voor zending onder Israël, Tulpstraat 14, Rotterdam, heeft meditatie en art. over Chr. Wilh. Hisch Pauli, Een

doopplechtigheid in de Nieuwe Kerk te Scheveningen, Elims derde Jodenzendingsfeest;

Mededeelingen van het Kunstverbond in Nederland, corresp. adres G. den Broeder, Hoogeweg 50a, Amsterdam, heeft behalve Bondsnieuws een interessant artikel van P. H. Muller over: Literatuur die er niet is;

De Elisabethbode, die als voortzetting van den arbeid van Mevr. Mijndhardt-Keller, thans als redactie-adres heeft Koornmarkt 20a, Delft, bevat art. over Open vensters naar boven, Werkers in het Evangelie, Als er een God is, Van Gods Schepping, Voor onze Zieken, Om ons Gezinsleven, Uit onzen Bijbel, Wat doen wij met Gods tempel, Geen andere Naam, Raad en Troost.

Verder ontving de Redactie:

Schoolverslag van de 58e Alg. Verg. van de Geref. Zondagscholenveren. „Jachin” (Jachins Uitg. Bureau Verleer, Haarlem), waarin: Jaarverslag 1931/1932, Onze Vergaderingen (Bidstond, Begroetingsamenkomst, Jaarvergadering), Verslagen van Secretaris, Penningmeester, Redacteur Orgaan, Boekbeoordeling, Referaten; van Prof. Grosheide over Jachins Rooster, van Ds J. A. Tazelaar over: Wat kan geschieden om de belangstelling in de Zondagschool te verlevigen, van Ds J. Douma over: De Kerstfeestviering onzer Geref. Zondagscholen (thans afgedrukt, gehouden in 1931);

Jaarverslag der Vereen. tot Chr. verzorging van krankzinnigen in Nederland (uitg. Centraal Kantoor, Sweelinckplein 1, s-Gravenhage) met opgave van bestuur en stichtingen, agendum jaarvergadering 1931 en verslag, Referaat van Ds W. Bech, over De Christus en de Christelijke verzorging van Krankzinnigen, Geschiedenis en staat der Vereen. over 1931, Financ. verantwoording;

Stemmen uit Bethesda (adres M. C. Welle, Oostduinlaan 20, Den Haag) berichten omtrent den arbeid in het melaatschen-gesticht Bethesda in Suriname, met opgave van Bestuur, Jaarverslag en Rekening over 1931, Bestuur in Suriname, Verslag der Jaarvergadering, Giftenlijsten;

Verslag van de werkzaamheden der Comm. Tehuizen voor Prof. Christel. Werklozen 1931—1932 (secretenningmeester G. Baas Kzn, Marnixstraat 399, Amsterdam) met mededeeling over de oprichting, het bestuurscomité, de tehuizen, de bezoeken, de onderhouden medewerking, oproep tot verderen steun;

Mededeelingen omtrent de „Dictionnaire encyclopedique de la Bible” (corr.-adres Dr F. J. Krop, Willebrordusplein 19, Rotterdam);

Maandbericht van de Ned. afd. van den Wereldbond der kerken met berichten uit de Nederl. afd., berichten over de Ontwapeningsconferentie, Kerk en Ontwapeningsconferentie, Ongerustheid te Amsterdam, Mool vredeswerk, Wie was Shearer, Omgekochte Pers, Een vruchtbare bestrijding van den oorlog, Tegen dienstplicht, Vredesbudget en militaire uitgaven (drukkerij P. den Boer, Utrecht);

Prospectus van de Christelijke Weekkalender voor het jaar 1933, onder red. van N. Baas, L. Brasser, Meij. G. Ingwersen, Ds C. Kapteyn, Meij. G. Matter, W. J. Röttger, met een schild vervaardigd door Meij. Jos. Knap, speciaal samengesteld voor de Evangelisatie, prijs 50 ct. (voor Zondagssch. 25 ct.). Uitg. Johs Vlaanderen Oldenzeel, 1e Oosterparkstraat 212, Amsterdam-Oost. Het blok is voorzien van 60 blaadjes. De voorzijde draagt jaartal, maand, dagen, data, achter elken datum een tekst, de achterzijde verhalen en raadsels;

Filippus' Scheurkalender voor 1933, uitg. J. B. v. d. Brink en Co., Zutphen, met op het schild de voorstelling van de gelijkenis der dwaze maagden, tekststukjes op de voorzijde der dag-blaadjes en verhalen op de achterzijde;

Zes en dertigste jaarverslag van de Vereen. Dr Scheurers Hospitaal, adres Meij. J. H. Schut, Amsteldijk 84, Amsterdam, met bijdragen van Dr W. G. Harrenstein en Dr K. P. Groot, financ. verslag, verslag van de Naakransen.

Eindelijk een overdruk van het artikel van J. Haver Droeze over August Heyting, waarin deze geteekend wordt als dichter, essayist, bloemlezer, voordrager, organisator, polemicus en kunstverzamelaar.

C. T.

16 maanden in gevangenschap bij Chinese Communisten, door Ernst Fischle (177 blz., ing. f1.75, geb. f2.50).

N.V. J. H. Kok — Kampen.

Mijn reis naar de Russische grens, tiende radio-toespraak van Dr F. J. Krop (32 blz. f0.30).

„Geloof en Vrijheid”, 1e Pijnackerstraat 102, Rotterdam.

Twee uitgaven over dezelfde soort stof, over het martelaarschap om het geloof in den modernen tijd. Het boek van Ernst Fischle, vertaald door H. J. van der Munnik, is een regelmatig verhaal, vlot geschreven, van de ellende, die de zendingen Fischle, Kilpper en Walter hebben doorgemaakt bij hun, schijnbaar hopeloos arbeid in China. Gevangen genomen, gescheiden van hun familie, gevlucht, opgejaagd, geestelijk en lichamelijk gemarteld, hebben de kloke mannen ondervonden wat het is, als de booze machten zich opmaken tegen het Evangelie en zijn belijders. Wij, die dit alles lezen en mee doormaken de voortdurende spanning tusschen hoop op verlossing en jammerlijke teleurstelling, die meeleven in al het lijden en leed, dat deze predikers hebben te verduren, komen onder den diepen indruk van de moeiten van den zendingsarbeid, maar vooral ook van den geloofsmoed en de heilige kracht, die bij en door dien arbeid openbaar worden. Donker en zwart is in dit boek het beeld van de vijanden Gods, maar glanzend en heerlijk straalt over die donkerheid heen het licht der genade en der vertroosting. En zoo is de lectuur van dit verhaal een aangrijpend getuigenis van het martelaarschap, dat in onzen tijd geleden wordt, maar ook een klaar bewijs, dat in dat lijden God Zijn Naam verheerlijkt.

Hetzelfde Krop, dat siche grens Platon e.a. ook hier o. Maar niet trouwen, n. des Heeren. Het is g. lezen, wan. ping, dat v. beproefden te latente geloofsvrij.

We behc. boek, dat. gebleken, s. voorzien v. middelen, l. loopige hu. van den d. een voorw.

Zooals d. blad den. eigen publi. doen. Het K. (want een. ren) en e. ziet men w. werkjes. O. gemeente. toen reeds. enkele jare. vraagd doe. achterwege.

De inhou. dit behand. teeren” in. die voelt zi. is o l e m e. het dwingt. heid en de. zou ik geer. ja, nog ste. willen n. belbeschou. ken in Ned. nadruk bij. heel wat m. willen, wat. zeggen —. ganger v. anderen ge. grip „gew. dichte over. uitspraak: v. veel te welc. kan. Welns. wordt, ik. meerd was. formeerde. onderwerp. bezigen) di. geest: het v. besluit aan. schelst, in. in tracht te. bakken. v. Schrift, en. Paulus geb. vaardig? humanistis. een kort en. immers de. In dien g.

Heden versc.

Dit boek la. de predikin. sterke en ta. vastgeklonk. Een pracht. moet lezen.

DE V

Een fijn boe. satie. Men le.

Scheveningen.

ntstverbond
Broeder, Hooge-
ndsnieuws een
ver: Literatuur

etting van den
als redactie-
art. over Open
angelie. Als er
ize Zieken, Om
doen wij met
n Troost.

Geref. Zondags-
bureau Verleer,
Onze Vergade-
rust, Jaarver-
enningmeester,
teferaten: van
van Ds J. A.
belangstelling
n Ds J. Douma
fondagsscholen

orging van
(uitg. Centraal
) met opgave
aarvergadering
Bech, over De
in Krankzinnig-
1931, Financ.

M. C. Welle,
omtrekt den
esda in Suri-
g en Rekening
r Jaarvergade-

mm. Tehul-
oozen 1931—
Marnixstraat
de oprichting,
eken, de onder-
steun;

aire ency-
lres Dr F. J.
len Wereld
le Nederl. aff.
ntie, Kerk en
e Amsterdam,
gekochte Pers,
Tegen dien-
ten (drukkerij

zeekkalen-
van N. Baas,
Kapteyn, Mej.
vervaardigd
steld voor de
gssch. 25 ct.)
sterparkstraat
van 60 blaad-
dagen, data,
zijde verhalen

r 1933, uitg.
het schild de
laagden, tekst-
en verhalen

e Vereen, Dr
J. H. Schut,
van Dr W. G.
erslag, verslag

an J. Haver
arin deze ge-
enlezer, voor-
rzamelaar.

C. T.
bij Chineesche
s (177 blz., ing.

rens, dertiende
Krop (32 blz.
ckerstraat 102,

ver het marte-
tijd. Het boek
a der Munnik,
even, van de
per en Walter
ir hopeloos
eiden van hun
in lichamelijk
lervonden wat
ken tegen het
alles lezen en
tusschen hoop
ing, die moe-
predikers hel-
n indruk van
ar vooral ook
lit, die bij en
ker en zwart
n Gods, maar
akerheid heen
En zoo is de
getuigenis van
seleden wordt
jden God Zijn

Hetzelfde kan worden gezegd van het boekje van Dr Krop, dat verhaalt wat hij op zijn reis naar de Russische grens zag van het werk van Dr O. Schabert, Prof. Platon e.a. Ook hier diezelfde titanische boosheidsmacht, ook hier onzegbaar lijden en smartelijke teleurstelling. Maar niet minder geloofskracht en blijmoedig Godsvrouwen, niet minder ijver voor den Naam en de zaak des Heeren.

Het is goed, dat we van tijd tot tijd zulke lectuur lezen, want ze versterkt ons in het besef van onze roeping, dat we met ons gebod en onze gaven deze zwaar-beproefden moeten steunen en verlevendigt het vaak al te latente gevoel van dankbaarheid voor den zegen der geloofsvrijheid, die God ons schenkt. C. T.

De Homoeopathische Huisdokter, door Dr Clothar Müller. Tweede druk, naar de 14e uitgave uit het Duitsch bewerkt en met een woord vooraf voorzien door H. van Rooyen, arts. J. H. Kok N.V. — Kampen.

We behoeven dezen tweeden druk van het bekende boek, dat in zoovele gezinnen een treffelijke helper is gebleken, slechts aan te kondigen. Ietwat uitgebreid en voorzien van een lijst van algemeen werkende geneesmiddelen, blijft het een waardevol hulpmiddel tot voorloopige hulpverlening in afwachting van de komst van den dokter, gelijk als bedoeling van de uitgave in een voorwoord wordt gezegd. C. T.

K. Schilder, Wat is de Hel? 3e, vermeerderde en verbeterde druk.

J. H. Kok, Uitg.-Mij., Kampen 1933.

Zooals de lezers weten, hebben de redacteurs van ons blad den regel aangenomen, dat iedere redacteur zijn eigen publicaties aankondigt. Ik kan dit dezen keer gauw doen. Het hierboven vermelde geschrift is een verbeterde (want een mensch moet wel eens van gedachten veranderen) en een uitgebreide (want met het ouder worden ziet men wel eens nieuwe wegen) van een mijner jeugdwerkjes. Ontstaan uit een lezing, die ik in mijn tweede gemeente hield, en daarna voor de tweede maal (ook toen reeds uitgebreid) verschenen, was het werkje reeds enkele jaren lang uitverkocht. Een derde druk was gevraagd door den uitgever, door mij ook overwogen, maar achterwege gebleven, om allerlei redenen.

De inhoud? Slechts dit erover: wie een onderwerp als dit behandelt in 1932, en daarbij tracht zich te „oriënteren" in de geestelijk-kerkelijke beweging dezer dagen, die voelt zich meer en meer in zijn gereformeerde isolement staan. En het is goed, dit te voelen, want het dwingt wederom tot de besliste keuze vóór de dwaasheid en de ergernis der prediking. Van heel dit geschrift zou ik geen letter voor mijn rekening durven nemen, ja, nog sterker, zou ik geen letter voor mijn rekening willen nemen, als ik niet had de gereformeerde bijbelbeschouwing, zooals die door de gereformeerde kerken in Nederland beleden wordt, en — dat zeg ik er met nadruk bij — gehandhaafd is. Ik ben er zeker van, dat heel wat menschen, die nog steeds gereformeerd hoeten willen, wat hier staat, niet meer gelooven. Ze zullen zelfs zeggen — zooals het eens gedaan werd door een voorganger van het hersteld verband met betrekking tot een anderen gereformeerden predikant, die een voor mijn begrip „gewone", maar dan gereformeerd-gewone, gedachte over het onderwerp eens in een kerkode-artikel uitsprak: verschrikkelijk, wat meenen die menschen toch veel te weten, ook over dingen, waarover men niets weten kan. Welnu: ik verklaar, dat van alles wat hier gezegd wordt, ik niets zou durven weten, als ik niet gereformeerd was, en dan in den historischen zin, dien de gereformeerde kerken in Nederland nog bewaren. Wie een onderwerp als dit benadert (om dit nare woord eens te bezigen) dien komt telkens Calvijn's „horribel" voor den geest: het woord, waarmee hij eens de diepten van Gods besluit aangaande verkiezing en verwerping heeft gekenschetst, in haar werking op den geloovige, die er een blik in tracht te werpen. Maar hij zal tegelijk met Calvijn zich bukken voor wat hij houdt voor het onderwys der Schrift, en zich herinneren, welke redeneer methode Paulus gebruikt in Romeinen 9: 14—16. Is God onrechtvaardig? Neen. WANT:..... en dan volgt er geen humanistisch betoog, dat God wil rechtvaardigen, maar een kort en krachtig: HIJ ZEGT HET ZOO, HIJ ZEGT immers de woorden, die juist in geding zijn?

In dien geest heb ik dit jeugdwerkje nog eens doorge-

zien, en bewerkt. Het gereformeerd zijn is er in de laatste jaren niet goedkoop geworden; maar dagen als de onze hebben de vrucht, dat ze heilichheid eischen, en dat ze iedereen hopeloos verlegen maken, die gereformeerde gedachten zou willen publiceren, welke geen dwaasheid zijn en geen ergernis voor de niet-voor-de-Schrift-buigende overleggingen.

Het geschrift is populair gehouden; enkele termen, die hier en daar wat onwennig schijnen voor een enkele, worden nit het verband duidelijk.

K. S.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Veriaal te:

Kampen (voor twee vacatures): B. A. Bos te Assen, M. van Dijk te Nieuwerood, G. M. den Hartogh te Hazerswoude, P. Prins te Deventer.

Beroepen te:

Charlois: N. Willemse te Hoofddorp. Oudshoorn: W. Schouten te Westbroek en Achtthoven. Weesp: J. Overduin te Sleen.

Aangenomen naar:

Wilnis: Cand. Dr F. L. Bos te Uithuizen.

Intrede te:

Schiedam: C. Vonk. Tekst: 1 Cor. 3:22 en 23.

Ds. C. de Bruijn IJz. †

Dinsdag is te Oegstgeest in den ouderdom van 73 jaar overleden Ds C. de Bruijn IJz., emeritus-missionair-predikant van de Geref. Kerk te Kampen.

Hulpredikers.

De Kerkraad der Geref. Kerk van Voorburg heeft met ingang van 1 Oct. a.s. voor den tijd van één jaar benoemd tot hulpprediker, als opvolger van den heer W. J. van Otterlo, die een beroep naar Oosterend (Fr.) aannam, den heer H. de Jong, cand. te Wommels. De heer de Jong heeft die benoeming aangenomen. Hij zal niettemin vanaf den vroeger reeds door hem bekend gemaakten datum beroepbaar zijn in de Geref. Kerken.

Zending.

Dr J. Berg, vroeger in Soemba werkzaam en thans directeur van het Geref. Zendingshospitaal te Wonosobo (Java), heeft, volgens het „Zendingblad" der Geref. Kerken, zich bereid verklaard weer naar Soemba te gaan, om daar als missionair arts te gaan werken in de plaats van Dr F. Veldstra, die met verlof naar Holland komt en niet voornemens is naar Soemba terug te keeren.

Adresveranderingen.

De Kerkraad der Geref. Kerk te Zwijndrecht benoemde in zijn laatstgehouden vergadering tot Scriba dhr J. v. d. Ploeg. Adres: Burgemeester de Bruinlaan 14.

— Het adres der Geref. Kerk te Baarland is voortaan: C. Douw te Oudelande.

Theologische Candidaten v.d. Vrije Universiteit te Amsterdam.

Beroepbaar zijn:

L. Batelaan, Brugstraat 2, Bodegraven.
J. H. Becker, Gierstraat 50, Haarlem.
C. van der Boom, Delftweg 42, Overschie.
H. Botma, Voormeulenstraat 38, Bussum.
E. G. Buitendijk, Heiligenbergerweg 14, Amersfoort.
M. P. van Dijk, Marschpoortstraat 13a, Zutphen.*
M. J. van Dijken, Korreweg 90a, Groningen.
H. Fransen, Bleekerseiland 5, Meppel.
R. C. Harder, H. de Grootplein 16, Amsterdam-West.
C. Jansen, Driest 28, Doorn.
J. C. Jonkers, Westvest 27, Schiedam.
M. W. J. C. de Kuis, Kanaalweg 24, Utrecht.
G. J. de Leeuw, Velperweg 30, Arnhem.
H. G. Meynen, Crispijnscheweg 52, Dordrecht.
A. W. T. Nijenhuis, Rotterdam, Charlois.*
A. F. J. Picron, Meerweg 45, Heemstede.
H. P. Rutgers, Singel 48, Sneek.
J. H. Slagter, N. Z. Kerkpad 21, Soest.
J. A. Tiemens, Koningstraat 31, Arnhem.*
L. Touwen, W. de Withstraat 132 I, Amsterdam-West.
H. van der Veen, Leens.
Chr. van der Vliet, Slotlaan 93, Zeist.
D. A. Vogel, „Welgelegen", Ermelo.
H. Volten, W. Barendtszstraat 101, Utrecht.
H. C. Voorneveld, Moreelsepark 1, Utrecht.
H. J. Westerink, Van Speyckstraat 157 II, Amsterdam-W.
J. L. Wielenga, Grootpolder D 80, Wink (N.-H.).*
G. Windemuller, Heerenstraat 50, Bussum.

Niet beroepbaar zijn:

J. L. Bakker, Harderwijkstraatweg L 54, Nunspeet.
A. J. Bos, D 20, Mijdrecht.
H. van der Brink, Van Stolberglaan 10, Zeist (ber. Miss. Pred., tot Dec. a.s. hier te lande).
J. van der Horst, Beukerstraat 34, Zutphen.
H. de Jong, Wommels (Fr.).
T. Klein, Meldijk, Uitgeest.*
C. van Nes, F 164, Sloterdijk.
A. C. van Nood, Velperweg 101, Arnhem.*
H. J. Pilon, Arnhemseweg 50, Apeldoorn.
P. Robbers, Gasthuisweg 3, Den Oever (Wieringen).*
F. Strikwerda, Haren (Gr.).*
* Hulpprediker.

In spoedeisende gevallen kunnen Kerkeraden van de Geref. Kerken ter voorziening in den Dienst des Woords zich wenden tot den Ab-actis der Theol. Fac.-Ver. aan de V. U., D. C. Tiemens, Keizersgracht 162, Amsterdam-Centrum. Tel. 45647.

CHRISTELIJKE GEREFORMEERDE KERK.

Beroepen te:

Ouderkerk a. d. Amstel: W. Bijleveld te Haarlem. Schiedam: A. M. Berkhoff te Sneek.

Intrede te:

Vlaardingen: Joh. van der Vegt. Tekst: Joh. 1:29b.

GEREFORMEERDE GEMEENTEN.

Beroepen te:

Werkendam: M. Heikoop te Utrecht.

Afscheid van:

Terneuzen: B. van Neerbos. Tekst: 2 Cor. 13:11.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Beroepen te:

Amerongen: F. M. Muller te Eindhoven.
Arnhem: B. van Ginkel te Nieuwpoort.
Bakkeveen: Cand. A. T. S. Bakker te Velp.
Giessen-Oudekerk: J. D. Kleine te Willige-Langerak.
's-Gravenmoer: J. C. v. d. Roest, Am. pred. met verlof hier te lande.
's-Heer Arendskerke: P. Warners te Doetinchem.
Heveskes-Oterdum: Cand. P. J. v. Leeuwen te Winschoten.
Hoornaar, Polsbroek en Vlist en te Leerbroek: Cand. T. v. d. Hee te Veenendaal.
Kesteren (toez.) en Ouderkerk a./d. IJssel: L. Vroegindeweij te Wilnis.
Kockengen: Cand. M. J. Lekkerkerker te Delft.
De Lier: P. v. d. Kraan te Hoogvliet.
Maartensdijk: D. Th. Keck te Staphorst.
Makkum en Cornwerd: C. J. Schweitzer te Amsterdam.
Medemblik: P. v. d. Staaij te Tricht (Gld.).
St Pancras (toez.) en Tienhoven: J. van Kuiken te Exmorra.
Vleuten: A. A. v. Stipriaan Luiscus te Zoelen.

Aangenomen naar:

Serooskerke (W.): (toez.): Cand. J. J. Hietkamp te Enschede.
Wemeldinge: Dr J. J. Woldendorp te Stedum.

Bedankt voor:

Achlum: H. W. Lovink te Gramsbergen.
Alblasserdam: J. Schoneveld te Kethel.
Benschop en Doornspijk: D. Th. Keck te Staphorst.
Brandwijk en Gijbeland: D. Bax te Blauwkapel.
Leerbroek: B. van Ginkel te Nieuwpoort.
Nieuw-Vennep en Roswinkel: J. H. F. Engel te Nes en Wierum.

Intrede te:

Hellevoetsluis: F. K. van Evert. Tekst: Matth. 6:10a.
Westerbork: Cand. C. A. Poop. Tekst: Matth. 4:4.

Afscheid van:

Alphen a. d. Rijn: J. G. L. Brouwer. Tekst: Joh. 14:6.

Overleden:

C. J. A. Bosch, Em. pred. te Limmen, 75 jaar.
J. G. Harthoorn, Em. pred. te Soestdijk, 74 jaar.
C. Zeeman, pred. te Vollenhove, 54 jaar.

Herinnering.

5 October a.s. wordt gedisponeerd over het abonnementsgeld voor den termijn 1 October 1932—31 Maart 1933 (ad f.250 + 15 cts incassokosten). In verband hiermede verzoeken wij onzen abonnees, die er de voorkeur aan geven het bedrag te remitteren, dit vóór genoemden datum te willen doen. (Postrekening 36000).

DE UITGEVERS.

Heden verscheen:

DE OUDE VAN DAGEN

Een zondingsgebeuren op Soemba

DOOR D. K. WIELENGA

Prijs f 2.— Gebonden f 2.75

Dit boek laat zien hoe moeilijk het is om een Heiden bij de prediking van het Evangelie los te maken van de sterke en talloos vele banden, waarmee hij als 't ware is vastgeklonken aan het Heidendom. Een prachtboek, dat ieder, die in de Zending belangstelt, moet lezen.

DE WOENSDAGAVONDKLANTJES

DOOR ANNIE M. RINGNALDA

Prijs f 1.40 — Gebonden f 2.—

Een fijn boek — deze schetsen uit de groote-stads-evangelisatie. Men leze en geniete van deze zeldzaam mooie lectuur.

IN ELKEN BOEKHANDÉL

J. H. KOK - KAMPEN

Dat de lezers van „De Reformatie" zich ook abonneren op

„DE LAATSTE DINGEN"

Redacteur Ds A. M. BERKHOFF,

opdat zij kunnen volgen de geregelde beantwoording der critiek van Prof. AALDERS en Dr K. DIJK.

Men vrage Proefnr. aan (met 10 ct. postzegel) Abonnementsprijs f 2.— per jaar, franco per post.

Fa. B. WEISSENBACH & Zn - UITGEVERS - SNEEK

De 's-Gravenhaagsche Begrafenis-Onderneming

van

Lamboij & Zonen

is onmiddellijk, door het gehele rijk, te ontbieden, om de leiding van een begrafenis of transport op zich te nemen.

Kantoor: Kockstraat 134

Tel. 30283 — Girorek. 77642

VOOR DE JONGELINGSVERENIGING

Het Verenigingsleven

in de 50e eeuw

tweede druk

SAMENPREK voor 12 Pers.

Prijs f 0.30 - per 12 exx. f 3.—

Verkrijgbaar bij den boek-

handel en bij de uitgevers

Oosterbaan & Le Cointre - Goes

Lezers van „De Reformatie"! Wekt uw kennisen op proefnummers van ons Blad aan te vragen.

Heeft het Orgelspel nog betekenis?

Rede, uitgesproken op den eersten Nederl. Orgeldag op 26 Aug. '31 te 's-Hertogenbosch

DOOR

W. ZORGMAN

Organist Ned. Herv. Kerk.

f 0.25

Verkrijgbaar bij den Boekhandel en de Uitgevers

OOSTERBAAN & LE COINTRE - GOES.

ONGEGROND VERLANGEN

naar een breedere Confessionele omschrijving van ons Schriftgehoof door G. G. GUBEN, Lid eener Geref. Kerk te 's-Gravenhage

PRIJS f 0.30.

Verkrijgbaar bij den Boekhandel en na storting van het

bedrag op postrekening No. 36000 bij de Uitgevers

GOES OOSTERBAAN & LE COINTRE